

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 51 0 Rs 037214 12 Rev
Sarajevo, 05.06.2014. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Nezirović Gorana, kao predsjednika vijeća, Sadović Amire i Omerčaušević Marijane, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja M.M., koga zastupa punomoćnik K.H. advokat..., protiv tuženog Kanton (za Ministarstvo...) koga zastupa Kantonalno javno pravobranilaštvo..., radi poništenja rješenja o prestanku radnog odnosa i rješenja o oduzimanju čina policijskog službenika i isplate, v.s.p. 10.100,00 KM, odlučujući o reviziji tužitelja izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 51 0 Rs 037214 11 Rsž od 23.05.2012. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 05.06.2014. godine donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom prvim izreke prvostepene presude Općinskog suda u Novom Travniku broj: 51 0 Rs 037214 10 Rs od 23.05.2011. godine odbijen je tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži da se ponište rješenja tuženog i to: rješenje broj 03/3-34-4-1188/10 od 31.05.2010.godine po kojem je tužitelju utvrđen prestanak radnog odnosa kod tuženog zaključno sa danom 30.06.2010.godine, rješenje broj 02/3-3-4-1189/10 od 31.05.2010.godine po kojem je utvrđeno da tužitelj kao policijski službenik gubi čin „viši inspektor“ sa danom 30.06.2010.godine kao i rješenja policijskog odbora tuženog broj 02/1-34-3-51/10 od 30.06.2010.godine kojim se odbijaju kao neosnovane žalbe tužitelja podnesene na ta rješenja, pa se tuženi obavezuje da tužitelja vrati na rad na radno mjesto policijskog službenika u činu „višeg inspektora“, uz naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 3.086,06 KM; stavom drugim izreke naloženo je tužitelju da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 2.412,00 KM.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 51 0 Rs 037214 11 Rsž od 23.05.2012. godine žalba tužitelja odbijena je kao neosnovana i potvrđena prvostepena presuda u prvom stavu izreke, a preinačena u stavu drugom tako da je odbijen kao neosnovan zahtjev tuženog da mu tužitelj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 2.412,00 KM.

Protiv drugostepene presude tužitelj je blagovremeno izjavio reviziju zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija uvaži, drugostepena presuda preinači i tužbeni zahtjev usvoji u cijelosti ili drugostepena presuda ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženi je predložio da se revizija odbije kao neosnovana.

Predmetnom tužbom tužitelj traži poništenje rješenja tuženog o prestanku radnog odnosa zaključno sa danom 30.06.2010. godine i rješenje po kojem tužitelj kao policijski službenik gubi čin „viši inspektor“ sa danom 30.06.2010. godine, te rješenja policijskog odbora osnovom kojih je

odbijena kao neosnovana njegova žalba izjavljena protiv navedenih rješenja, da se tuženi obaveže da tužitelja vrati na rad, na radno mjesto policijskog službenika u činu „višeg inspektora“.

Odlučujući o predmetnom tužbenom zahtjevu nižestepeni sudovi su utvrdili da je tužitelj bio zaposlenik tuženog u svojstvu policijskog službenika u statusu ovlaštene osobe sa činom „viši inspektor“; rješenjem tuženog od 31.05.2010. godine tužitelju je utvrđen prestanak radnog odnosa zaključno sa danom 30.06.2010. godine na osnovu člana 122. stav 1. Zakona o policijskim službenicima SBK; rješenjem tuženog od 31.05.2010. godine utvrđeno je da je tužitelj kao policijski službenik izgubio čin „višeg inspektora“ sa danom 30.06.2010. godine, pa nakon što je tužitelj na navedena rješenja izjavio žalbe drugostepenom organu – policijskom odboru, rješenjima tog organa, žalbe su odbijene kao neosnovane. U vrijeme donošenja spornih rješenja tužitelj je imao 40 godina penzijskog staža u koji je uračunato vrijeme koje se računa u staž osiguranja (redovni efektivni staž i staž osiguranja sa uvećanim trajanjem – beneficirani staž) i poseban staž u koji se računa vrijeme koje neka osoba provela u pripremama za odbranu BiH u periodu od 30.04.1991. godine do 22.12.1995. godine. Poseban staž tužitelju evidentiran je u radnoj knjižici, a staž za koji su tužitelju uplaćeni doprinosi PIO utvrđen je u trajanju od 36 godina, 1 mjesec i 27 dana, dok ostali staž do 40 godina predstavlja poseban staž u smislu člana 94. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju u F BiH i za isti nisu uplaćeni doprinosi.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi su donijeli pravilnu i zakonitu odluku kada su tužbeni zahtjev odbili kao neosnovan.

Tužitelj kao revizijski razlog ističe prigovor povrede odredaba parničnog postupka, ali direktno ne ukazuje koje to odredbe ZPP drugostepeni sud nije ili je pogrešno primijenio, a to da je uticalo na donošenje pravilne i zakonite odluke, a ovaj sud nije našao da je počinjena povreda odredaba parničnog postupka na koju pazi po službenoj dužnosti u smislu čl. 241. ZPP.

Nije osnovan ni prigovor pogrešne primjene materijalnog prava.

Sporno rješenje o prestanku radnog odnosa tužitelju temelji se na čl. 19B tč.3 Zakona o unutrašnjim poslovima SBK („Sl. novine SBK 3/97, 8/02, 10/02, 17/02, 2/03 i 4/05) i čl. 122. Zakona o policijskim službenicima SBK („Sl. novine SBK br.12/06, 1/08 i 12/09) kojim je regulisano u st. 1. tč. c. da radni odnos policijskog službenika prestaje kada navrš 65 godina života i zakonom propisani penzijski staž ili 40 godina penzijskog staža, a ista odredba je sadržana i u čl. 122. st. 1. tč. 3. Zakona o policijskim službenicima FBiH („Sl. novine FBiH 27/ 05).

Između parničnih stranaka u toku postupka bilo je sporno da li je tužitelju na zakonit način prestao radni odnos imajući u vidu nespornu činjenicu da mu nisu uplaćeni doprinosi za PIO za 40 godina staža, već samo za period u trajanju od 36 godina, 1 mjesec i 27 dana (staž osiguranja), a za ostali period posebnog staža do 40 godina doprinosi da nisu uplaćeni.

Prema odredbi člana 30. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službene novine F BiH“ broj 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06 i 4/09) propisano je da osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kada navrš 65 godina života i najmanje 20 godina penzijskog staža. Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kada navrš 40 godina penzijskog staža bez obzira na godine života, a prema članu 82. tog zakona, penzijski staž u smislu ovog zakona na osnovu koga se stiču i ostvaruju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja obuhvaća: 1. vrijeme provedeno u osiguranju od dana stupanja na snagu ovog zakona koje se računa u staž osiguranja po odredbi člana 83-93. i poseban staž iz člana 94. ovog zakona, te vrijeme navršeno do stupanja na snagu ovog zakona koje se računa u penzijski staž po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona, ako ovim

zakonom nije drugačije određeno. Pri ostvarivanju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja koja pripadaju osiguraniku na osnovu penzijskog staža, u staž osiguranja se uračunava samo vrijeme na koje je uplaćen doprinos. Prema članu 94. navedenog zakona osobama koja su sudjelovale u priprema za odbranu BiH, odnosno koje su sudjelovale u odbrani Bosne i Hercegovine kao pripadnici Armije RBiH odnosno Hrvatskog vijeća odbrane i organa unutrašnjih poslova, saglasno propisima koji su se na njih odnosili prije stupanja na snagu ovoga zakona, u penzijski staž kao poseban staž u dvostrukom trajanju, računa se vrijeme koje su proveli u pripremama za odbranu odnosno u odbrani BiH u periodu od 18.09.1991.-23.12.1995. godine, a u st.2. je propisano da će Vlada na prijedlog Federalnog ministarstva odbrane u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti propise o kriterijima, načinu i prestanku priznavanja i izdavanja uvjerenja na osnovu kojih se vrijeme iz stava 1. ovog člana priznaje u penzijski staž kao poseban staž. U budžetu Federacije BiH osiguravaju se sredstva za pokriće dijela visine penzija na osnovu priznatog posebnog staža iz člana 94. zakona i to za penzije ostvarene prema zakonu.

U toku postupka nije bilo sporno da je tužitelju u radnu knjižicu upisan poseban radni staž na osnovu uvjerenja Federalnog ministarstva odbrane, a na temelju činjenice da je tužitelj učestvovao u pripremi za odbranu čime je tužitelj iskoristio to svoje pravo za priznavanje posebnog staža. Tužitelj je to uvjerenje dobio od nadležnog organa koje se nije izdavalo po službenoj dužnosti nego na lični zahtjev zainteresirane osobe, te je izvršio upis kod nadležne PIO službe poseban staž u dvostrukom trajanju.

U konkretnom slučaju tuženi je pravilno postupio kada je utvrdio da ukupan tužiteljev staž osiguranja prema odredbama Zakona o policijskim službenicima i Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju F BiH iznosi ukupno 40 godina penzijskog staža, s tim što mu je period od 08.04.1992. godine do 22.12.1995. godine priznat kao poseban staž za koji mu nisu uplaćeni doprinosi, jer u tom periodu nije ni postojala obaveza poslodavca da uplati doprinose za ovaj vid staža koji je upisan u tužiteljevu radnu knjižicu (u rubrici podaci o vremenu izvan radnog odnosa koje se priznaje za penziju) koji se računa u penzijski staž. Dakle taj poseban staž osiguranja tužitelj je stekao kao pripadnik oružanih snaga i računa se u njegov penzijski staž u dvostrukom trajanju prema odredbi člana 94. stav 1. naprijed navedenog zakona, a u smislu člana 82. stav 1. tačka 1. istog zakona.

Po ocjeni i ovoga suda nižestepeni sudovi su jasno obrazložili način računanja tužiteljevog penzijskog staža, uključujući poseban staž pozivom na odredbu člana 94. navedenog zakona, i imao je kontinuitet u osiguranju, jer je tužitelj svo vrijeme bio prijavljen na penzijsko i invalidsko osiguranje, pa prigovor u reviziji da u konkretnom slučaju na strani revidenta ne postoji ni jedan od zakonom propisanih uslova za prestanak ugovora o radu, jer da nije navršio 65 godina života niti 40 godina staža osiguranja, nižestepeni sudovi su dali argumentovano obrazloženje da tužiteljev penzijski staž sa danom 30.06.2010. godine iznosi 40 godina. (Ovakav pravni stav izražen je u odlukama Ustavnog suda BiH - AP 2184/08 i AP 2570/09). Prema tome, rješenje tuženog na temelju kojeg je tužitelju prestao po sili zakona radni odnos zbog ispunjavanja uslova za starosnu penziju je zakonito, a s obzirom da je osnovom rješenja o prestanku radnog odnosa tužitelj izgubio status ovlaštene službene osobe, zakonito je i rješenje po kojem je tužitelj izgubio čin „višeg inspektora“ sa danom 30.06.2010. godine.

Na osnovu izloženog valjalo je primjenom člana 248. ZPP reviziju tužitelja odbiti kao neosnovanu.

Predsjednik vijeća
Nežirović Goran,s.r.